

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1932.

Första kammaren.

Nr 21.

Torsdagen den 31 mars.

Kammaren sammanträdde kl. 2 e. m.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av bankoutskottet i dess memorial nr 13 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill bifalla det förslag, som innefattas i den vid bankoutskottets utlåtande nr 10 fogade reservationen och alltså, i anledning av förevarande motion I:55, medgiva, att till vaktmästaren hos första kammaren W. E. Willberg må, utöver honom författningsenligt tillkommande pension, från och med kalenderåret näst efter det, varunder han sista gången tjänstgör hos riksdagen, under hans återstående livstid från förslagsanlaget till riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus utgå en tilläggspension av sexhundra kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, bifallit vad utskottet i utlåtandet hemställt, eller att förevarande motion I:55 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen upplästes, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 98;

Nej — 25.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 323, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 42 ja och 162 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 140 ja och 187 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Anställdes jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 33 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må med anledning av herrar Bergqvists m. fl. och Hages m. fl. förevarande motioner, I:25 och II:48, för tillfälliga hjälpåtgärder för lindrande av nöd m. m. inom Norrbottens län för budgetåret 1932/1933 bevilja ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor, röstar

Ja;

Första kammarens protokoll 1932. Nr 21.

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, beslutat avslå de i ämnet väckta motionerna (I: 25 och II: 48).

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen upplästs, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 66;

Nej — 58.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom därifrån ett protokollsutdrag, nr 324, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 94 ja och 109 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 160 ja och 167 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med nej-propositionen.

Företogs jämlikt § 65 riksdagsordningen omröstning över följande av statsutskottet i dess memorial nr 38 föreslagna samt av båda kamrarna godkända voteringsproposition:

Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen må i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å de av herr J. B. Johansson m. fl. och herr Larson i Tönnersa väckta motionerna (I: 132 och II: 189), i vad desamma skilja sig från Kungl. Maj:ts förslag, ävensom de av herr Möller m. fl. och herr Hansson m. fl. väckta motionerna (I: 125 och II: 211) samt den av herr Lindhagen väckta motionen (I: 216), för så vitt sistnämnda tre motioner avse anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande,

a) till det *frivilliga skytteväsendets befrämjande* för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra reservationsanslag av 280,875 kronor,

b) medgiva, att av kronans äldre ammunitionspartier må till de frivilliga skytteföreningarna under budgetåret 1932/1933 försäljas högst 5,000,000 skarpa patroner m/94 till ett pris av 5 öre för patron, inklusive hylsa, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har riksdagen i likhet med andra kammaren beslutat

a) i anledning av de av herr Möller m. fl. och herr Hansson m. fl. väckta motionerna (I: 125 och II: 211), i vad de avse anslag till det frivilliga skytteväsendet, avslå såväl Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av anslag för detta ändamål för budgetåret 1932/1933 och om medgivande till försäljning av ammunition till de frivilliga skytteföreningarna som herr J. B. Johanssons m. fl. och herr Larsons i Tönnersa förenämnda motioner (I: 132 och II: 189);

b) att herr Lindhagens motion (I: 216), i vad motionen avser anslaget till det frivilliga skytteväsendets befrämjande, må anses besvarad genom vad utskottet anfört och hemställt.

Sedan efter given varsel kammarens ledamöter intagit sina platser och voteringspropositionen upplästs, verkställdes omröstningen medelst namnupprop; och befunnos vid omröstningens slut rösterna hava utfallit sålunda:

Ja — 76;

Nej — 52.

Efter det protokoll över omröstningen blivit uppsatt, justerat och avsänt till andra kammaren, ankom däriifrån ett protokollsutdrag, nr 325, som upplästes och varav inhämtades, att omröstningen därstädes utfallit med 102 ja och 103 nej samt att båda kamrarnas sammanräknade röster befunnits utgöra 178 ja och 155 nej, vadan beslut i frågan blivit av riksdagen fattat i överensstämmelse med ja-propositionen.

Herr statsrådet *Gyllenswärd* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition nr 248, angående stöd åt Skandinaviska kreditaktiebolaget m. m.

Upplästes följande inkomna läkarintyg:

Till talmannen i första kammaren.

Att prof. *Israel Holmgren* på grund av magsår (ulcus duodeni) är tills vidare förhindrad att delta i riksdagsarbetet intygas.

Serafimerlasarettet den 31 mars 1932.

Birger Strandell,
leg. läkare.

Riksdagsman, redaktör *H. Åkerberg*, Örebro, vårdas för närvarande av mig för en hornhinneinflammation och har för den skull av mig avrättats från att bevista riksdagen, intygar

Örebro den 30 mars 1932.

F. Geffcken.

Vidare upplästes tre till kammaren inkomna ansökningar, vilka jämte därvid fogade läkarintyg voro så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med hänvisning till bifogade läkarintyg får jag vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsgöromålen till den 17 nästa april.

Benestad, Alvesta den 29 mars 1932.

Per Gustafsson.

Riksdagsmannen *Per Gustafsson*, Benestad, är på grund av Broncho-pneumonia (kataral lunginflammation) förhindrad delta i riksdagsarbetet före den 17 april intygas på heder och samvete.

Alvesta den 23 mars 1932.

Arvid Aaby-Ericsson,
leg. läk.

Till riksdagens första kammare,
Stockholm.

Med hänvisning till närslutna läkarintyg får jag vördsamt anhålla om ledighetens från riksdagsuppdragets fullgörande utsträckande under tiden den 30 mars till och med den 20 april 1932.

Ängelholm den 28 mars 1932.

Lars Borggren,
ledamot av riksdagens första kammare.

Ledamoten av riksdagens första kammare herr *Lars Borggren* är till följd av sjukdom — njur- och hjärtsjukdom — förhindrad att delta i riksdagens förhandlingar fr. o. m. den 29 mars t. o. m. den 20 nästkommande april, vilket härmed intygas.

Ängelholm den 26 mars 1932

C. Adlercreutz,
f. Lasarettsläkare.

Till riksdagens första kammare.

Undertecknad får med stöd av bifogade läkarintyg värdsamt anhålla om befrielse från riksdagsarbetet under denna vecka.

Stockholm den 30 mars 1932.

Kerstin Hesselgren.

Att fröken *Kerstin Hesselgren*, som lider av influensa, är oförmögen att bevista riksdagsarbetet, intygas.

Stockholm den 30 mars 1932.

C. Hesselgren,
leg. läk.

De begärda ledigheterna beviljades.

Ytterligare upplästes följande till kammaren inkomna ansökning:

Till riksdagens första kammare.

Ännu ej helt återställd, nödgas jag begära ytterligare ledighet från riksdagsgöromålen åtta (8) dagar fr. o. m. d. 31 mars.

Vördsamt
Karl Sandegård.

Även den av herr Sandegård sökta ledigheten beviljades.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 188, angående godkännande av en mellan Sverige och Turkiet undertecknad traktat angående förlikning, rättsligt avgörande och skiljedom.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 192, med förslag till lag angående ändring i 6 § lagen den 26 maj 1909 om tjänstgöringen i Kungl. Maj:ts lagråd m. m., hänvisades propositionen, såvitt angick lagförslagen, till behandling av lagutskott samt i övrigt till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 194, med förslag till ändrad lydelse av §§ 14, 15, 17—22, 27 och 28 riksdagsordningen samt till lag om ändring i vissa delar av lagen den 26 november 1920 (nr 796) om val till riksdagen; och

nr 195, med förslag till ändrad lydelse av § 12 riksdagsordningen.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 202, angående försäljning av vissa kronoegendomar och lägenheter från sådana egendomar m. m.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 205, angående godkännande av en mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge den 16 mars 1932 avslutad konvention om erkännande och verkställighet av domar m. m.; samt

nr 206, med förslag till lag om stads och landsbygds förenande i judiciellt avseende m. m.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 207, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad m. m.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 208, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 6 augusti 1894 (nr 61) angående mantalsskrivning m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 209, med förslag till lag om ändrad lydelse av § 45 mom. 2 i värnpliktslagen den 12 juni 1925 (nr 337).

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 210, angående statsförvärv av Härnösand—Sollefteå järnväg m. m.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 212, angående inrättande av en lånefond för inköp av gasgeneratorer för motordrift, m. m.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 213, angående anslag till säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg m. m.; och

nr 214, angående anslag till allmän levnadskostnadsundersökning.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 215, angående statens avdikningsanslag och statens avdikningslånefond;

nr 216, angående anordnande under år 1932 av en allmän jordbruksräkning;

nr 217, med förslag till lag om vård av vissa skogar inom Västerbottens och Norrbottens läns lappmarker med flera områden m. m.;

nr 218, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1, 2 och 4 §§ förordningen den 15 juni 1923 (nr 213) angående skogsvårdsstyrelser; samt

nr 219, angående anslag till lantbrukshögskolan, centralanstalten för föröksväsendet på jordbruksområdet, statens växtskyddsanstalt samt lantbruksinstitutet vid Ultuna, m. m.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 220, med förslag till lag om ändring i vissa delar av kommunalskattelagen den 28 september 1928 m. m.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 221, angående viss ändring av läroverksorganisationen i Stockholm.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 222, angående förlängning av den räntefria tiden m. m. beträffande vissa lån till Virestadssjöarnas sänkningsföretag i Kronobergs län;

nr 223, angående ytterligare statsunderstöd till delägare i Sävåns regleringsföretag i Älvsborgs län;

nr 224, angående ytterligare statsunderstöd till Mosjöbottnens torrlägningsföretag i Örebro län m. m.;

nr 225, angående uppskov med amortering av två till reglering av Nedre Årån i Jönköpings län beviljade lån från odlingslånefonden; samt

nr 226, angående viss ändring av grunderna för statsbidrag till utredning rörande reglering av Övre och Nedre Olandsån i Uppsala och Stockholms län.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 227, rörande anordnande av ett sjöhistoriskt museum i Stockholm.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 228, med förslag till kungörelse om ändring i vissa delar av brandstadgan den 15 juni 1923.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 229, angående beredande av rätt till s. k. rekreatiönsresor för viss personal vid försvarsväsendet med tjänstgöringsort i Boden.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 230, angående anslag för byggnadsarbeten och andra engångskostnader avseende lantbrukshögskolan samt Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 231, angående understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer;

nr 232, angående tilläggspension åt vissa i statens tjänst anställda personer;

nr 233, angående pension åt vissa i statens tjänst anställda personer;

nr 234, angående distriktschefen vid statens järnvägar G. E. Löfmarcks pensionsrätt;

nr 235, angående uppfostringsbidrag åt avlidna telegrafkommissarierna Bea (Beda) Magdalena Valgrens dotter Marya Adalberti de Gotha Valgren; samt

nr 236, angående pension åt förre järnvägsarbetaren J. E. Fransén.

Föredrogs och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 237, angående försäljning av vissa kronan tillhöriga hållhågnader i Norrbottens län.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 238, med förslag till lag om ändrad lydelse av 5 och 6 §§ lagen den 11 oktober 1907 (nr 85) angående civila tjänst innehavares rätt till pension.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 239, med förslag till förordning angående märkning av kärl, innehållande söta läskedrycker, m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 240, med förslag till lag om ändrad lydelse av 13 § lagen den 4 juni 1920 (nr 254) angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk, m. m.; nr 241, angående beredande av delaktighet i statens pensionsanstalt för fast anställda ämneslärare vid folkhögskolans specialkurs för lantbruksstuderande; nr 242, angående pension åt förre daglönaren N. I. Landgren; samt nr 243, angående pension åt förra postbiträdet Ida Henrietta Amalia Wallman.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 244, med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Föredrogs Kungl. Maj:ts proposition nr 245, angående tillfällig löneförbättring under budgetåret 1932/1933 för viss personal inom den civila statsförvaltningen.

Propositionen hänvisades, i vad den angick pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet, såvitt propositionen rörde nionde huvudtiteln, till jordbruksutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 246, angående restitution eller avkortning av vissa kronoutskylder, som påförts vid Pehr Fricks Fabrikers Aktiebolag anställda personer; samt nr 247, angående vissa ändringar i gällande tulltaxa.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran konstitutionsutskottets utlåtanden nr 10—12 samt bankoutskottets utlåtanden nr 14—21.

Vid föredragning av första lagutskottets memorial nr 30, angående arvode åt den, som inom första lagutskottet biträdd vid behandlingen av Kungl. Maj:ts propositioner nr 72—74 angående godkännande av en internationell konvention för betryggande av säkerheten för människoliv till sjöss m. m., bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Föredrogs, men bordlades ånyo på flera ledamöters begäran jordbruksutskottets utlåtanden nr 32—35.

Föredrogs och bordlades på begäran Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade proposition nr 248.

Herr *Reuterskiöld* väckte en motion, nr 345, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ecklesiastik boställsordning m. m.

Motionen blev på begäran bordlagd.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna.

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 31 mars 1932.

Till justitiedepartementet hade från överståthållarämbetet denna dag inkommit en den 31 mars 1932 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att, sedan vice häradshövdingen A. H. von Sydow blivit för Stockholms stads valkrets utsedd till ledamot av riksdagens första kammare för en tid av åtta år, räknade från och med den 1 januari 1930, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 26 § av lagen om val till riksdagen professor Gösta Bagge blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1938.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

Gösta Siljeström.

Justerades protokollsutdrag för denna dag samt protokollen för den 16, 21 och 22 innevarande månad.

Herr **Bergman** erhöll på begäran ordet och anförde: Härmed anhåller jag, herr talman, på uppdrag av ordföranden i riksdagens interparlamentariska grupp, herr Hallin, som är förhindrad att nu personligen vara tillstädes, att till kammaren få överlämna ett exemplar av de resolutioner, som antogs vid Interparlamentariska unionens senaste konferens, vilken hölls i Bukarest den 1—7 oktober 1931.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 3.13 e. m.

In fidem

G. H. Berggren.
